

Ustrojowe prawo administracyjne

Materiały do Ćwiczeń z dnia 27 maja 2020 r.

Starosta

Starosta jest przewodniczącym zarządu oraz organem administracji publicznej. W związku z tym posiada kompetencje związane z organizacją prac zarządu oraz kompetencje związane ze statusem organu administracji publicznej.

Powiatowa administracja zespolona

Starosta jest kierownikiem starostwa powiatowego oraz zwierzchnikiem służbowym pracowników starostwa i kierowników jednostek organizacyjnych powiatu oraz zwierzchnikiem powiatowych służb, inspekcji i straży.

Powiatowa administracja zespolona

Powiatową administrację zespoloną stanowią:

- 1) starostwo powiatowe;
- 2) powiatowy urząd pracy, będący jednostką organizacyjną powiatu;
- 3) jednostki organizacyjne stanowiące aparat pomocniczy kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży, np. Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego.

Powiatowa administracja zespolona

Zespolecie oznacza skoncentrowanie administracyjnego aparatu pomocniczego w jednym urzędzie i pod jednym zwierzchnikiem. W powiecie występuje **zespolecie osobowe i kompetencyjne** (art. 35 ust. 3).

Porozumienia i związki

Powiaty, podobnie jak gminy, mogą tworzyć **związki z innymi powiatami** w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych, w tym wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej.

Powiaty mogą także tworzyć związki z gminami, tworząc **związek powiatowo-gminny** w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych, w tym wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej,

Porozumienia i związki

Do związku powiatów może **przystąpić gmina**. W takim przypadku następuje **przekształcenie** związku powiatów w związek powiatowo-gminny.

Związek powiatowo-gminny z dniem ogłoszenia statutu **wstępuje** we wszystkie prawa i obowiązki przekształconego związku.

Porozumienia i związki

Powiat może **zawierać porozumienia** w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego, a także z województwem, na którego obszarze znajduje się terytorium powiatu.

Porozumienia i związki

Powiaty mogą zawierać porozumienia w sprawie **powierzenia jednemu z nich** prowadzenia zadań publicznych.

Powiat na uzasadniony wniosek zainteresowanej **gminy** **przekazuje jej zadania** z zakresu swojej właściwości na warunkach ustalonych w porozumieniu.

Województwo może zawierać z innymi województwami oraz jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego z obszaru województwa porozumienia w sprawie **powierzenia** prowadzenia zadań publicznych.

Stowarzyszenia

Powiaty mogą **tworzyć stowarzyszenia**, w tym również z gminami i województwami.

Do stowarzyszeń stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach.

Dla założenia stowarzyszenia wymaganych jest co najmniej 3 założycieli.

Akty prawa miejscowego

Akty prawa miejscowego stanowione są na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Obowiązują na obszarze powiatu – całym lub jego części, w zależności od przedmiotu regulowanego przez akt prawa miejscowego.

Są stanowione w formie **uchwały** lub **zarządzenia**.

Akty prawa miejscowego

Akty prawa miejscowego:

1. Stanowi rada powiatu w formie uchwały, jeżeli ustawa upoważniająca do wydania aktu nie stanowi inaczej.
2. Rada powiatu może wydawać powiatowe przepisy porządkowe, jeżeli jest to niezbędne do ochrony życia, zdrowia lub mienia obywateli, ochrony środowiska naturalnego albo do zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego, o ile przyczyny te występują na obszarze więcej niż jednej gminy.
3. Powiatowe przepisy porządkowe w przypadkach niecierpiących zwłoki może wydać zarząd.

Mienie i gospodarka finansowa

Mienie powiatu to własność i inne prawa majątkowe nabyte przez powiat lub inne powiatowe osoby prawne, którymi są samorządowe jednostki organizacyjne, którym ustawy przyznają wprost taki status, oraz te osoby prawne, które mogą być tworzone na podstawie odrębnych ustaw wyłącznie przez powiat.

Mienie i gospodarka finansowa

Powiat zarządza mieniem z zachowaniem **zasady samodzielności** i **zasady szczególnej staranności**.

Oświadczenie woli w sprawach majątkowych w imieniu powiatu składają **dwaj członkowie zarządu** lub **jeden członek zarządu** i osoba upoważniona przez zarząd.

Mienie i gospodarka finansowa

Zarząd może upoważnić pracowników starostwa, kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek organizacyjnych powiatu do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem **bieżącej działalności powiatu**.

Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie **zobowiązań majątkowych**, do jej skuteczności potrzebna jest **kontrasygnata skarbnika powiatu lub osoby przez niego upoważnionej**.

Mienie i gospodarka finansowa

Powiat samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej.

Procedura przygotowania i uchwalenia budżetu powiatu została określona w Ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Nadzór

Organami nadzoru są:

- Prezes Rady Ministrów,
- wojewoda,
- regionalna izba obrachunkowa - w zakresie spraw finansowych.

Nadzór nad wykonywaniem zadań powiatu sprawowany jest na podstawie kryterium **zgodności z prawem**.

Nadzór

Środki nadzoru:

1. Środki informacyjno- doradcze: art. 77, 78
2. Środki korygujące: art. 77b ust. 3
3. Wstrzymanie wykonania uchwały: art. 79 ust. 2
4. Stwierdzenie nieważności: art. 79 ust. 1
5. Zarządzenie zastępcze: art. 85a ust. 2

Nadzór

6. Środki personalne:

Rozwiązanie rady powiatu: art. 83 ust. 1

Rozwiązanie zarządu powiatu: art. 83 ust. 2

Zawieszenie organów powiatu i ustanowienie zarządu komisarycznego: art. 84

Miasto na prawach powiatu

Miasto na prawach powiatu **jest gminą** wykonującą zadania powiatu.

Funkcje organów powiatu w miastach na prawach powiatu sprawuje:

- 1) rada miasta;
- 2) prezydent miasta.

Miasto na prawach powiatu

Posiada **osobowość prawną**: publicznoprawną i cywilnoprawną.

Zadania własne miasta na prawach powiatu obejmują zadania wskazane w art. 7 ustawy o samorządzie gminnym oraz w art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym.

Miasto na prawach powiatu

Miasto na prawach powiatu:

1. Może tworzyć **jednostki pomocnicze**.
2. W celu wspólnego wykonywania zadań publicznych miasta na prawach powiatu mogą tworzyć **związki, stowarzyszenia, zawierać porozumienia**.
3. Może zawierać porozumienia z organami administracji rządowej oraz z innymi podmiotami.
4. Wykonuje zadania z zakresu powiatowej administracji zespolonej.

Miasto na prawach powiatu

Do miasta na prawach powiatu stosuje się ustawę o samorządzie gminnym oraz odpowiednio przepisy ustawy o samorządzie powiatowym.

Źródła

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

B. Dolnicki, Samorząd terytorialny, Warszawa 2012